The artistic features of 人口庭園 “A fake garden” of Abe Tomoji

Javokhir ABUBAKIROV¹ Dilafruz MUKHIDDINOVA²

Tashkent State University of Oriental Studies

ARTICLE INFO

Article history:

Received March 2021

Received in revised form
20 March 2021

Accepted 15 April 2021

Available online

20 May 2021

Keywords:

Japanese literature,
Abe Tomoji,
humanism,
history of Japanese
literature,
tradition,
value,
Japanese culture.

ABSTRACT

人口庭園 (A fake garden) is also one of Abe Tomoji's masterpieces. The book was published in 1954. The theme of this work is humanism, which focuses on social moral issues and old values and new worldviews. It served to shed light on the fate of young people in society, the system and problems that afflict them. In general, all the events and emotions that affect human life are the main theme of literature.

By studying Abe Tomoji's contribution to the development of Japanese literature and the impact of the socio-political period in his work, this study aims to expand our knowledge by analyzing the artistic features of “A fake garden” and illuminating portraits and feelings of the protagonists.

2181-1415/© 2021 in Science LLC.

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Abe Tomojining 人口庭園 “Yolg'ondakam bog” asarining badiiy til xususiyatlari

ANNOTATSIYA

人口庭園 (Yolg'ondakam bog) asari ham Abe Tomoji ijodining yuksak namunalaridan biri hisoblanadi. Mazkur asar 1954-yil dunyo yuzini ko'rgan. Mazkur asarning mavzusi gumanizm bo'lib, u asosiy e'tiborini sotsial axloqiy muammolar hamda eski qadriyatlar va yangicha dunyo qarashlarga qaratadi. Bu narsa jamiyatdagi yoshlar taqdirini, ularni qiynayotgan tuzum va muommalarni yoritishga xizmat qilgan. Umuman olganda inson hayotiga ta'luqli bo'lgan barcha voqea hodisalar,

Kalit so'zlar:

Япон адабиёти,
Абе Томожи,
гуманизм,
япон адабиёти тарихи,
анъана,
қиймат,
Япон маданияти.

¹ master's student, Tashkent State University of Oriental Studies. Tashkent, Uzbekistan

E-mail: abubakirovjavokhir@gmail.com.

² Doctor of Philology, Associate Professor, Department of Literature of the Eastern Countries and Comparative Literary Studies, Faculty of Oriental Philology and Translation Studies, Tashkent State University of Oriental Studies. Tashkent, Uzbekistan

his-tuyg'ularning barcha-barchasi adabiyotning bosh mavzusi sanaladi.

Abe Tomodjining yapon adabiyoti rivojiga qo'shgan hissasi va ijodidagi ijtimoiy-siyosiy davr ta'sirini o'rganish orqali ushbu tadqiqot Yolg'ondakam bog' asarining badiiy til xususiyatlari tahlil qilish hamda qahramonlar portretlari va hissiyotlarini yoritib berish orqali bilimlarimiz doirasini kengaytirishga qaratilgan.

Художественные языковые особенности 人口 庭園 в произведении «Фальшивый сад» Абе Томодзи

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

японская литература,
Абэ Томодзи,
гуманизм,
история японской
литературы,
традиция,
ценность,
японская культура.

人口 庭園 (Фальшивый сад) также является одним из шедевров Абэ Томодзи. Книга была опубликована в 1954 году. Тема этой работы – гуманизм, в котором основное внимание уделяется вопросам социальной морали, старым ценностям и новым мировоззрениям. Он помог пролить свет на судьбу молодых людей в обществе, систему и проблемы, с которыми они сталкиваются. В общем, все события и эмоции, влияющие на жизнь человека, – основная тема литературы.

Изучая вклад Абэ Томодзи в развитие японской литературы и влияние социально-политического периода в его творчестве, это исследование направлено на расширение наших знаний, анализируя художественные особенности «Фальшивого сада» и освещая портреты и чувства главных героев.

Adabiyotshunos Mahkam Mahmudov ta'kidlaganlaridek, san'atda badiiylik mezonlari hikoya, qissa, roman, ballada, poema, lirik she'riyat, rassomlik, me'morchilik, musiqa, haykaltaroshlik asarlari uchun turlicha ekanligi tabiiy hol. Ammo, bu san'atlarning barchasi uchun umumiy, zaruriy, yurak va qon tomiriga o'xshash muhim qonuniyatlar borki, bularavvalo adabiyot nazariyasi, keng ma'noda estetika fanida maxsus o'rganiladi. Shu mezonlarning asosiylari: she'r uchun his-tuyg'ular go'zalligi, nafisligi, nozik kechinmalar, hikoya uchun – yaxlit bir voqeada inson xarakteri va muhim bir g'oyani tasvirlash, qissada shu narsalarning kengroq ifodalanishi, romanda davr va jamiyat hayotida yuz berayotgan global jarayonlarni bir yoki bir necha odamlarning taqdiri, xarakterlari orqali ochish, tragediyada zamon oqimiga qarshi yakka o'zi qarshi tura olgan shaxsning va atrofdagilarining kuchli xarakterlarini ko'rsatish, komediyada jamiyatdagi illatlarni kulgi, hajv vositasida fosh qilish, rassomlik vahaykaltaroshlikda – muhim ijtimoiy va estetik ahamiyatli manzara, holatlarni birgina nozik lahzada aks ettirish muhim hisoblanadi.

Badiiy matndagi har bir so'z nafaqat tilshunoslik qoidalariga bo'ysunadi, balki og'zaki san'at qonunlari asosida, badiiy obrazlarni yaratish qoidalari va uslublari asosida yashaydi.

Tabiat tasviri syujetning tarkibiy qismlaridan biri bo'lib, asarning g'oyaviy-yestetik quvvatini oshirish, syujet rivojini tezlatish yoki sekinlatish, qahramonning ichki dunyosini ochish kabi vazifalarni bajaradi. Quyida yozuvchi Abe Tomoji peyzaj tasviri orqali qahramonlarining ichki portretini chizadi:

3人が歩道を歩いていた。そのうちの1人は男性で、2人は女の子でした。高く中空の竹が中にある周囲の裸の山は、風の中で枝から醜い音を立てます。黒くなった樫の木は気のめいるようです。葉の黄変と乾燥もイライラします。

Uch kishi so'qmoq bo'ylab yurib ketishardi. Ualrdan biri erkak ikkisi esa qizlar edi. Atrof yalong'och tog', qurub qolgan baland ichi g'ovak bambuk shamolda shoxlaridan xunuk ovoz chiqarmoqda. Qorayib ketgan eman daraxtlari odamning ko'nglini cho'ktiradi. Sarg'ayib qurub qolgan barglar ham ko'ngilni xira qiladi.

Yozuvchi mana shu kirish qismidagi tabiat tasviri orqali uchchala obrazning ichki kechinmalari, ichki dunyosining xuvullab qolganini ko'ngillarida qandaydir og'riqni xis etayotganligini kitobxonga yetkazadi.

Bunda bambuk – yapon madaniyatida chuqur ramziy ma'noga ega bo'lgan juda rangli, o'ziga xos o'simlik. Yosh, kuchli va tez o'sayotgan bambuk kurtaklar yoshlarning shijoati, uning sog'lom va egilmas kuchini anglatadi. Aksincha yuqoridagi parchaga e'tibor qaratadigan bo'lsak, yozuvchi "qurub qolgan, balanda bambuk shoxlaridan xunuk ovoz chiqarmoqda" deb aytib o'tadi. Shu o'rinda shuni anglashimiz mumkinki yozuvchi butun bir jamiyatning sur'atini qurub qolgan bambukka siymosida tasvirlangan.

Fikrimizcha yozuvchi bambuk va qarag'ay so'zlari orqali jamiyatning aynan o'sha davrdagi asliyatini ifodalash uchun qo'llagan. U jamiyatdagi eski tuzumning qanchalar viqorli kuchli ko'rinmasin uning asl tubida ishonish mumkin bo'lgan, insonlar hayotini yaxshilashga yordam beruvchi hech qanday xususiyat va imkoniyat yo'qligiga ishora qiladi.

Shu o'rinda asar nomiga ham nazar tashlab o'tadigan bo'lsak, unda ham bir ma'no yashirin go'yo. "Yolg'ondakam bog'". Albatta odam bog' so'zini eshitganda hayoliga ochilgan gullar, barg yozib yashnab turgan daraxtlar kelishi tabiiy. Ammo yozuvchining bog'i bundan mustasno. Uning bog'i faqatgina tashqi ko'rinishidagina bog' xolos. Uning ichi esa qabristondek sovuq. Bunga misol qilib asardan quyidagi parchani keltirib o'tamiz:

すべてが人生への希望をあきらめたようで、色あせた壁は曲がった角です。窓の外に咲く桜も、鉄格子の窓の前で悲しそうに内向きに見えます。

Hamma narsa go'yo hayotdan umidini uzgandek ko'rinadi, rangi o'chgan devorlar egilgan shoxlar. Hatto deraza tashqarida gullagan sakura daraxti panjara tortilgan deraza oldida g'amgin nigoh bilan ichkariga nigoh tashlaydi go'yo.

Yozuvchi so'zni ustamonlik bilan ishlatib, aslida baxt quvonch, va yoshlik belgisi bo'lgan sakura daraxti ham maktabga achinib qaramoqda ekanligini aytib o'tadi.

Abe Tomojining mazkur asarida peyzaj asar syujetining negizi, asar qahramonlarining hayoti, borlig'i va qolaversa yozuvchining shaxsiyati, shaxsiy munosabati, o'y – qarashlari bayon etiladi.

Asardagi voqealar silsilasi qahramon tilidan bayon etiladi. Quyida qahramonning nutqini keltirib o'tamiz.

そのような学校の卒業生の中には、牧師、僧侶、法人、剣士がいました。それがトミコのように私をこの学校に来させた理由です。

Bu kabi maktabni bitirganlar orasida vazirlar, rohiblar, yuridik shaxslar, qilichbozlar bor edi. Aynan mana shu narsa Tomiko singari meni shu maktabga kelishmga sabab bo'ldi.

Aslida voqealar bir inson atrofida sodir bo'lishi, kichikroq mavzu sifatida qaralishi mumkin lekin, oddiygina bir inson sifatida ularga nisbatan fikr bildirishi, jamiyatdagi eng kichik deb sanaluvchi muammolarni aslida inson hayotiga juda katta ta'sir o'tkazib hatto o'lingacha olib kelishi mumkinligin ko'rsatib berish ularni tahlil qila olishi bu muhim omil xisoblanadi.

Shuningdek, Abe Tomoji ayollar mavzusiga qo'l urar ekan, ularning ichki kechinmalari, xis-tuyg'ulariga ham o'z e'tiborini qaratadi. Buni quyidagi asrdan parchada ko'rishimiz mumkin.

私の考えでは、もし良子のような人は誰かと恋をすると、酔っ払って別世界に落ちると思います。そこでは、生と死は切り離せません。

Mening fikrimcha, agar ayol kishi Yoshikodek kimnidir sevib qolsalar, ular xuddi mast odamdek bo'lib qolishadi va o'zga bir olamga tushub qolishadi go'yo. U yerda esa o'lim bilan xayotni bir biridan ajratib bo'lmaydi.

Bundan ko'rinib turibdiki ayol kishining muhabbati kuchi chek-chegarasi yo'q va u o'z hatti-xarakatni mast kishidek boshqara olmaydi.

Shu bilan birgalikda yozuvchi ayol kishining o'z manfaati yo'lida har narsaga tayyor ekanligiga asarida quyidagicha ta'rif berib ketadi:

私は女性の涙がそんなに恩恵を受けるのを見たことはありません

Men hech qachon ayol kishining ko'z yoshi bu darajada foyda berganini ko'rmaganman.

Shu bilan birgalikda yozuvchi qahramonlar portretini chizishda tabiat manzaralariga ham murojat qiladi va qahramonlar portretini shunday oddiylik ila chizadiki kitobxonning ko'z o'ngida darxol tasvir topadi.

歩くのをやめ、下田の長方形の顔と林の黒い体が汗をかき、太陽の下で赤くなった。

Men yurishdan to'xtadim, Shimodaning to'rt burchak yuzi hamda Xayashining qora badani terlab, quyoshda qizg'ish tus olgandi.

Yozuvchi ushbu asarda o'xshatishlardan unumli foydalangan. O'xshatishlarning fazilati shundan iboratki, ular ko'zda tutilgan har qanday fikrning aniqlashishida, shu obrazni to'liq tasavvur etishda hal qiluvchi ro'l o'ynaydi. Bunga misol qilib asardan quyidagi parchani keltirib o'tamiz.

ある日、オールドバッグ夫人が突然倒れたのを覚えています。彼女はその日、床に横たわっている古い人形を彷彿とさせる白い花のドレスを着ていました。

Old Bag honimning bir kuni qo'qqisdan yiqilib tushgani esimga tushub ketdi. O'sha kuni u oppoq gulli ko'ylakda edi, yerda bukilib yotishidan xuddi eski qo'g'irchoqni eslatardi.

Yana bir misol.

それは、台風が走っている女の子のグループの邪魔をしてすべてを台風のようでした。

Yugurib kelayotgan qizlar guruxi yo'lida barcha narsani vayron qiluvchi tayfunga o'xshab ketardi.

Bu bilan yozuvchi o'sha yoshlarning g'azabini tayfunning kuchiga tenglashtiradi. Aslida yozuvchi endilikda yoshlarning kuchi yo'lida hamma narsani vayron qiluvchi kuchga yetganiga, ularni hech narsa to'xtata olmasligini kitobxonga yetkazishga urinadi.

Quyida yana bir misolda yozuvchining o'xshatishni ustamonlik bilan ishlatganiga guvox bo'lamiz.

良子は山の岩にぶら下がっていて、まるで死んだ雪だるまのようでした。

Yoshiko to'g'dagi qoya ustida muallaq turardi, ko'rinishidan o'lik qorni eslatardi.

Aslida qorning tirik yoki o'ligi bo'lmaydi. Biz ham o'lik qor jumlasini eshitmaganmiz va biror bir asarda uchratmaganmiz. Bizning fikrimiz bo'yicha yozuvchi o'lik qorni o'xshatish sifatida Yoshikoning tugab borayotgan hayotiga ishora sifatida ishlatgan bo'lishi haqiqatga yaqinroq.

良子の髪は雨と風の中で曲がっていて、地面の湿った花のようでした。

Yoshikoning sochlari yomg'ir va shamolda egilib boshi erga tekkan namiqqan gulga o'xshar edi.

Bu yerda tanasi sovib bo'lgan bu dunyoni tark etgan yoshining tanasini tasvirini misoli gul sifatida talqin qiladi. Tana o'lgan bo'lsada uni hali go'zallik tark etmaganiga ishora qiladi.

Shu bilan birgalikda yozuvchi o'z asarida yapon mintalitetiga xos xususiyatlarga e'tibor berib milliy kaloritni ko'rsatishga xarakat qiladi. Buni quyidagi misolda ko'rishimiz mumkin.

私は自分に質問していた。落ち着いて勤勉なヨシコが、なぜ愛に専念することを決心したのか？

Men o'zimga o'zim savol berdim. Nima uchun vazmin va mehnatsevar bo'lgan Yoshiko o'zini muhabbatga baxshida qilishga qaror qildi ekan?

Bundan ko'rinib turibdiki yapon mintalitetida xissiyotga erk berish unchalik ham yaxshi amal sifatida qaralmas ekan.

Quyida yana bir misol keltirib o'tamiz.

洗濯は時間どりにしなければなりません。いつものように午前10時に寝ました。10時にすべてのライトを消さなければならなかったからです。

Yuvinish o'z vaqtida bo'lishi kerak. Men har doimgidek soat 10 da uxlashga yotdim. Chunki soat 10 da hamma chiroqlar o'chirilgan bo'lishi kerak edi.

Umuman olganda yapon mintalitetining eng diqqatga sazovor joylaridan biri bu vaqtga amal qilishdir. Yapon millati haqiqatdan ham vaqtни qadrlab hamma narsani o'z vaqtida qilishga harakat qilishadi.

Asarni tahlil qilar ekanmiz yozuvchining so'z o'yiniga guvox bo'lamiz. Xususan.

彼らはお互いを見つめていました。とにかく一言も言わず、枯れた竹林の中を歩き始めました。

Ular bir biriga qarab turishardi. Men baribir biror so'z aytmadim va o'lik bambukzor bo'ylab yura boshladim.

良子は山の岩にぶら下がっていて、まるで死んだ雪だるまのようでした。

Yoshiko to'g'dagi qoya ustida muallaq turardi, ko'rinishidan o'lik qorni eslatardi.

そういうものだ。私は死んだ道を戻った。

Yana o'sha yo'l. O'lik yo'l bo'ylab ortimga qaytdim.

Agar e'tibor beradigan bo'lsak yuqorida keltirib o'tgan uchchala misolda ham o'lik so'zi ishlatilgan. Aslida o'lik so'zini qor, yo'lga nisbatan ishlatish kabi usullarni deyarli ko'rmaymiz. Ammo yozuvchi shu so'zlarni o'z o'rnida qo'llay olib, o'zining o'ziga xos uslubini ko'rsata olgan.

Yuqoridagilardan ma'lum bo'ladiki yozuvchi oddiy bir jamiyatning eng kichik qismlaridan biri bo'lmish oddiygina maktabni o'ziga mavzu qilib olarkan, unda o'sha davr uchun oddiy bo'lgan dunyoqarashlarning to'qnashuvuni, inson har bir narsaga aql idrok bilan qarab mulohaza qilishga undaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Kuroda Taiga, "'Fuyu no yado' ni okeru 'watashi': Yokomitsu Riichi 'Monsho, kara no Shosha'", Abe Tomoii Kenkyu: Shiro kara no tegami. Vol.2, (Apr. 1995), 6.
2. Tomoji, "Bungaku to jidai", ATZ. vol.10, 208.
3. Tomoji, "Abe Tomoji", Gendai no sakka. Nakano Yoshio ed; (Tokyo: Iwanami shoten), 67.
4. ATK, 105. Abe Tomoii kenkvu (Tokyo: Sobunsha, 1995) by Mizukami Isao,
5. Maurice Beebe, "The Artist as Hero", JPAY. 345.
6. Abe Yoshio, Showa bungaku kenkyu. vol.21, 66-8.
7. Jerry W. Carlson, "Aldous Huxley" in Dictionary of Literary Biography, vol. 36. British Novelists. 1890-1929: Modernists. Thomas F. Staley, ed., (Michigan: Gale Research Company, 1985), 57
8. Tomoji, "'James Joyce ni tsuite',: Joyce wakaki hi no geijutsuka no shozo, jo." ATZ. vol.13, 198.
9. Abe Yoshio, Showa bungaku kenkvu. vol. 21, 67.
10. 人口庭園 (Jinko teien) "Yolg'ondakam Bog'" Abe Tomoji. Hosokawa Shoten 1953.